

կամ՝ զայն, յայտ է թէ՛ 'ի վերայ աւերակաց նորին շինեաց զայն վանքն :

Գ Լ ՈՒ Խ Լ Դ .

Ազարակ արտաքոյ քաղաքին : Սարգիս և Մկրտիչ եպիսկոպոսունք : Յոյն պատմիչ . վէճ Բեթղէհէմի վանաց : Գեոպան վրաց և վէճ՝ նորա վանն Ս . Յակոբայ . և Գողգոթայի :

Ղ ԱԶԱՐ անուն ոմն որդի Ապտուլլահի որդւոյ Սէճա-
յի Բերիացւոյ, միաբան Ս . Աթուոյն երուսաղէմի, սա գը-
նեաց ազարակ արտաքոյ քաղաքին երուսաղէմի 'ի վերայ
ճանապարհին Բեթղէհէմի, զանուն տեղւոյն այնորիկ Ա-
րաբացիք կոչեն՝ Աբո էլ պաշա, և տնկեաց անդ այգի,
և օրինօք դատարանի կտակեաց զայն լինել մի 'ի կալուա-
ծոց վանաց Ս . Յակոբայ . որպէս ցուցանէ մուրհակն գը-
րեալ 'ի թուին ԼՂՂ (1436) :

Սակայն՝ այս և ոմին նման այլ ազարակք և պարտեղք,
'ի փոփոխութենէ իշխանութեան ժամանակին և 'ի բռնու-
թենէ Արաբացւոց՝ վերստին յափշտակեալ են, եւ այժմ
չեն 'ի ձեռս Հայոց :

Սարգիս եպիսկոպոս որդի Ապտուլլահի . սորա տեսեալ
զվանս Ս . Յակոբայ իբրեւ զնաւ հողմակոծեալ և տատա-
նեալ 'ի մէջ անկարգութեան և խռովութեան . զի յառա-
ջագոյն ոմանք յանդգոյշ միաբանաց հասեալ յիշխանու-
թեան՝ առեալ էին զյոլով դրամս պարտեօք՝ ծանր տոկո-
սիւք . եղեալ 'ի դրաւի զկալուածս վանաց, զգգեոտս և
զսպասս եկեղեցւոյ . 'ի մեռանիլ կամ յանկանիլ յիշխա-
նութենէ միոյն, ծանրանայր պարտքն 'ի վերայ յաջորդին,
իբրեւ ոչ կամէր ճանաչել եւ յանձն առնուլ զվճարումն
նոցա, ծագէին վէճք և խռովութիւնք . կազէին և կռուէ-
ին միաբանք ընդ նախագահի իւրեանց, և 'ի սաստկանալ
աղմկին՝ ըմբոստացեալ դրամատեարց զգրաւսն հանէին
'ի վաճառ : Իսկ Սարգիս եպիսկոպոս խնամ կալաւ դար-
մանել զիրս և բառնալ 'ի միջոյ զայնպիսի դարովելի ան-
կարգութիւնս, որ նախատինք էին ազգին . ուղղեաց հար-